

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Tárgy: Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a 2003/87/EK irányelvnek az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének továbbfejlesztése és kiterjesztése tekintetében történő módosításáról

COM(2008) 16 végleges – 2008/0013 (COD)

(2009/C 27/15)

2008. február 13-án az Európai Unió Tanácsa úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 175. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a 2003/87/EK irányelvnek az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének továbbfejlesztése és kiterjesztése tekintetében történő módosításáról.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Mezőgazdaság, vidékfejlesztés és környezetvédelem” szekció 2008. június 4-én elfogadta véleményét. (Előadó: Richard ADAMS.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2008. július 9–10-én tartott, 446. plenáris ülésén (a július 9-i ülésnapon) 124 szavazattal 2 ellenében, 8 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 A kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) értékét az európai GHG-szintre gyakorolt hatásán keresztül mérhetjük le, továbbá azon, hogy mennyiben képes releváns példaként globális cselekvésre sarkallni, illetve átfogó globális rendszerre válni. E tekintetben:

- A kibocsátási egységek nagyobb mértékű elárverezése felé történő elmozdulás üdvözlendő, mivel az árverés összhangban áll a „szennyező fizet”-elvel, nem kedvez az „ölbe pottyant” profitnak, ösztönző erejű, és forrásokat teremt az alacsony szén-dioxid-kibocsátású létesítményekhez és termékekhez, valamint támogatja az innovációt.
- Intézkedések bevezetését kellene megfontolni bizonyos energiaigényes, a nemzetközi versenyben sebezhetőbb ágazatok és alágazatok védelmére, amíg nem kerül sor egy valódi nemzetközi klímaváltozási egyezmény megkötésére, amely a következők kibocsátás („szénátszivárogatás”) megelőzése érdekében világszerte kibocsátáscsökkentési kötelezettséget ró az érintett iparágakra. Az ETS-nek nem szabad kedvezőtlen hatással járnia az EU iparának versenyképességére.
- A felesleges bizonytalanságok elkerülése érdekében mielőbb elő kell készíteni és el kell fogadni az árverezésre vonatkozó szabályozást.
- Az Európai Bizottságnak javaslatokat kellene előterjesztenie arról, hogy nemzetközi egyezmény megkötése esetén hogyan lehet teljesíteni a CO₂-kibocsátás csökkentésének 20 %-ról 30 %-ra való emelésére irányuló kötelezettségvállalást.
- Mindent meg kell tenni azért, hogy a korlátozáson és kibocsátáskereskedelmen alapuló, az USA-ban és más OECD-országokban kirajzolódó jogszabályok révén megfelelő közös platform jöjjön létre.

- A tengeri közlekedést is be kellene venni az ETS-be, amennyiben a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet nem terjeszt elő sürgősen hathatós javaslatokat.

1.2 Az ETS-t úgy kell tekinteni, mint olyan rendszert, amely alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra sarkall, ösztönzi az éghajlat védelmét, az alkalmazkodást és a hatások enyhítését.

- Ha a kibocsátási egységeket ingyenesen bocsátjuk rendelkezésre, azt szigorú összehasonlító elemzéseknek és teljesítményalapú célokra kell kísérniük.
- Kötelezővé kellene tenni, hogy a kibocsátási egységek elárverezéséből származó bevétel legalább 50 %-át fordítsák a 10. cikk 3) bekezdésében felsorolt a)–f) pontokban meghatározott intézkedések támogatására.
- Meg kell szüntetni azokat a demotiváló tényezőket, amelyek korlátozhatják a kapcsolt energiatermelési (kombinált hő- és villamos energia – CHP), valamint a hatékony távhőellátási rendszerek növekedését és hozzájárulását.
- Az erdészetnek mint szén-dioxid-elnyelő ágazatnak, az erdőirtásnak és a földhasználatnak nagyobb hangsúlyt kell kapnia, mint amekkorát az európai bizottsági csomag jelenleg biztosít számára.

1.3 Az ETS-nek a bürokratikus akadályok minimalizálására, egyértelműsége és átláthatóságra kellene törekednie.

- A javaslatban azok az intézkedések, amelyek kidolgozása jelenleg a komitológiai eljárás tárgyát képezi, sürgős figyelmet és nagyobb egyértelműséget igényelnek.
- Az Európai Bizottságnak fontolóra kellene vennie, hogy 10 000 tonnáról 25 000 tonnára emelje a kisméretű létesítményekre vonatkozó kivételi küszöböt, feltéve, hogy érvényben vannak ezzel egyenértékű kompenzációs intézkedések.

1.4 Az ETS-nek méltányosnak kell tünnie az EU-n belül, egyúttal pedig fel kell ismernie az iparosodófelben levő és a kevésbé fejlett országok sürgető igényeit arra, hogy fenntartható növekedést érjenek el és enyhítsék a szegénységet.

- Új egyensúly kialakítását kell megfontolni az ETS által lefedett, illetve az azon kívül eső ágazatokra jutó terhek között.
- Újra át kell gondolni a JI/CDM (együttes végrehajtás/tiszta fejlesztési mechanizmus) jegyében végzett projektekből származó kreditek felhasználásának nemzetközi megállapodás hiányában történő korlátozásából eredő következményeket.
- Megoldást kell találni azokra a potenciális problémákra, amelyek azokban a kelet-európai tagállamokban jelentkezhetnek, amelyek nem az EU-ból, hanem Oroszországból kapják villamos energiájuk zömét.

2. Bevezetés

2.1 Az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszert (ETS) a 2003/87/EK irányelv hozta létre 2003 októberében. A rendszer célja a klímaváltozáshoz hozzájáruló tényezők – konkrétan az emberi tevékenységből származó üvegházhatást okozó gázok (GHG) – ellenőrzése, és gazdasági ösztönzők kialakítása az emissziós szintek csökkentése érdekében. Ez egy ún. „korlátozd és kereskedj” rendszer, amely maximális szinttel avagy *plafonnal* korlátozza a szennyezőanyagok (elsősorban CO₂) kibocsátását. Az ETS a legjelentősebb GHG-korlátozó uniós mechanizmus, amely kedvezőbb a szénkibocsátásra kivetett közvetlen adóknál, illetve a közvetlen szabályozásnál.

3. Általános elvek

3.1 A jelenlegi ETS rendszer az energetikai és ipari szektor több mint 10 000 létesítményét érinti, amelyek együttesen az EU GHG-kibocsátásának 40 %-áért felelősek. A létesítmények előzetes kibocsátási engedélyeket kapnak, és annyi *kibocsátási egységet* (vagy kreditet) kell átadniuk, amennyi a tényleges kibocsátásainak megfelelő mennyiségű szennyezőanyag kibocsátásának jogát jelképezi. Az összes kibocsátási egység és kredit mennyisége nem haladhatja meg a plafont, így a teljes kibocsátás erre a szintre korlátozódik. Azoknak a vállalatoknak, amelyek GHG-kibocsátása meghaladja a kapott kibocsátási egységek számát, krediteket kell vásárolniuk a kevésbé szennyező vállalkozásoktól vagy a további kibocsátási egységekre meghirdetett árveréseken.

3.2 A kibocsátási egységek átadása egyfajta *kereskedelemként* írható le. Ténylegesen az történik, hogy a rendszerben részt vevő minden kibocsátó bizonyos összeget fizet a szennyezés jogáért, míg azok a létesítmények, amelyek az előírtnál nagyobb mértékben csökkentették kibocsátásukat, jutalomban részesülnek. Így elvileg azok a szereplők, amelyek könnyen megtehetik, hogy a legolcsóbban csökkentsék kibocsátásukat, ezt fogják tenni, a szennyezéscsökkentést a társadalom számára a lehető legalacsonyabb költség mellett végezve el. Az ETS rendszerben a „kibocsátási egység” egy tonna szén-dioxid-egyenérték kibocsátási jogának felel meg egy adott időszakra – a többi GHG-t CO₂-egyenértékre számítják át.

3.3 A tagállamok a harmadik országokban megvalósított kibocsátáscsökkentési projektekből nyert kreditek felhasználását is engedélyezhetik, a kibocsátási egységekhez hasonló módon. E projekteknak a kiotói rendszer Együttes Végrehajtási (JI) vagy Tiszta Fejlődési Mechanizmusa (CDM) keretében elismerteknek kell lenniük.

4. Az ETS-kereskedelem periódusai

4.1 Az ETS első kereskedelmi periódusa, 2005.1.1.-2007.12.31.

4.1.1 Az első, tanulási fázis kialakította a kibocsátáskereskedelem infrastruktúráját, de eredményességét jelentősen korlátozta, hogy a tagállamok túl bőkezűen bántak a kibocsátási egységekkel (az első és a második fázis során a tagállamok nemzeti kiosztási terveket (NAP) állítottak össze, maguk határozva meg a teljes emissziós szintet és az egyes létesítményeknek kiosztott egységek számát). Ebben az időszakban a kibocsátási egységek kereskedelmi ára erősen ingadozott, az első kereskedelmi periódus végére az ár össze is omlott.

4.1.2 Az ETS rendszert számos kritika érte, melyek középpontjában főként a kezdeti elosztás módszerei és a bevételek felhasználása; a plafon szintje; a méltányosság, a komplexitás, az ellenőrzés és a végrehajtás problémái; a főbb kibocsátó iparágak szabályozatlan országokba való áttelepítésének kockázata; a JI/CDM kreditek értéke, hitele és megbízhatósága, illetve a jövőben a szereplőkre kényszerített súlyos termelési költségek álltak. Világossá vált, hogy e kérdésekkel az ETS felülvizsgálatának keretében foglalkozni kell, hogy a rendszer mind az iparágak, mind a nem kormányzati szervezetek szemében hitelesebbé válhasson.

4.2 Az ETS második kereskedelmi periódusa, 2008.1.1.-2012.12.31.

4.2.1 Ez a fázis már mind a 27 tagállamra kiterjed, és egybeesik a Kiotói Jegyzőkönyv első kötelezettségvállalásainak és GHG-csökkentési előírásainak időszakával. Eddig a kibocsátási egységek kereskedelmi ára stabilan emelkedő tendenciát mutatott, erőteljes ösztönzést jelentve az emissziócsökkentési intézkedések irányába. A jelenlegi (2008. májusi) kereskedelmi ár tonnánként körülbelül 25 euró. Az Európai Bizottság erre az időszakra nézve módszeresen kiértékelte a tagállamok által az ellenőrzött kibocsátások alapján javasolt határértékeket, és ennek eredményeképpen az ETS-ben részt vevő ágazatok kibocsátásának felső határát a 2005-ös szinthez képest átlagosan 6,5 %kal alacsonyabban húzta meg. A második kereskedési periódus során csak kisebb változások, illetve módosulások történtek a rendszerben, miközben a kibocsátók továbbra is aktívan törekednek a megfelelésre és alkalmazkodásra. Folytatódott az adatok ellenőrzése és a kereskedelmi tapasztalatok felhalmozása, az esetek többségében megerősítve a rendszer alapkoncepcióját.

4.3 Az ETS harmadik kereskedelmi periódusa, 2013–2020.

4.3.1 Az Európai Bizottság ezúttal jelentős változásokat javasol a harmadik fázisban hatályba lépő ETS rendszerben. A 2003/87/EK irányelv módosítása ezzel a céllal történik.

5. A javasolt módosító irányelv összefoglalása

5.1 Bár az EU ETS rendszere a világ legnagyobb egységes szén-dioxid-piacát hozta létre ⁽¹⁾, az (ingyenes) kibocsátási egységek kezdeti túl bőkezű kiosztása a nemzeti kiosztási tervek keretében kudarcnak bizonyult, és egyértelműen nem szolgálta az ETS-ben részt vevő ágazatok Uniószerterte történő, hatékony kibocsátáscsökkentését. A szilárd GHG-csökkentési kötelezettségvállalások fényében a felülvizsgált ETS alapvető szerepet tölthet be hosszú távú árjelzésként, gazdasági ösztönzőként elősegítve az alacsony kibocsátású beruházásokat, és Európa átalakulását egy alacsony GHG-szintű gazdasággá.

5.2 A módosítások

- egyetlen EU-szintű plafont vezetnek be a kibocsátási egységek összességére, 27 nemzeti plafon helyett – a nemzeti kiosztási tervek megszűnnek,
- nagymértékben növelik az árverésre kerülő kibocsátási egységek arányát, és összehangolják az ingyenes kiosztások szabályait, a szén-dioxid-hatékony technológiák előmozdítása érdekében,
- az árverezési jogok egy részét az egy főre eső jövedelem alapján határozzák meg,
- ésszerűsítik a kulcsfontosságú definíciókat, és növelik a jogi és műszaki egyértelműséget,
- új szektorokat (petrolkémiai termékek, ammónia és alumínium) és új GHG-kat (dinitrogén-oxid és perfluor-karbonok) vonnak be a rendszerbe, a lefedettséget 6 %-kal növelve,
- a kisebb létesítményeknek lehetőséget adnak az ETS rendszer alóli mentesülésre, kompenzációs intézkedések mellett,
- szabályokat állítanak fel a JI/CDM-projektekben származó kreditek felhasználására.

5.3 2013-tól kezdődően a kibocsátási kvóták évente csökkenni fognak, ami 2020-ra a 2005-ös szinthez képest 21 %-os csökkenést ⁽²⁾ fog eredményezni az EU ETS szektorában. Ez a csökkentési folyamat a negyedik fázisban is (2021–2028) ugyanilyen ütemben folytatódik. Ezzel párhuzamosan nőni fog az árverésre bocsátott egységek aránya is, amely 2013-ban 60 %-ról indul. A javaslat szerint a villamosenergia-ipari ágazat nem kaphat ingyen krediteket, így 2013-tól a teljes szén-dioxid-mennyiségre jutó kibocsátási egységeket árverésen vagy másodlagos piacon kell megvásárolnia, míg a többi ipari ágazatban az ingyenes kvóták általános kifizetési fázisa 2020-ig tart. Kivételt csak a következményes kibocsátás – azaz a hasonló kibocsátási megszorításokkal nem rendelkező országokba való áttelepítés – kockázatának jelentős mértékben kitett, és ezzel a globális kibocsátást növelő ágazatok képeznek. E szektorok akár 100 %-os arányban részesülhetnek ingyenes kvótákban. Az erre vonatkozó

döntés 2011-ben várható. Az árveréseket a tagállamok szervezik, és a bevételeket ajánlott – de nem kötelező – módon klímabarát politikákba fektethetik be.

5.4 Bizonyos, hogy a (harmadik országokból származó) JI/CDM-kreditek, amelyeket már uniós üzemeltetők is megvásárolhatnak, a 2020-ig terjedő időszakban használhatók fel. Az ebben az időszakban felhasználható kreditek száma annyi, mint a 2. kibocsátáskereskedelmi időszakban engedélyezett mennyiség összesen, azaz 1,4 milliárd kibocsátási egység, ami a teljes csökkentési erőfeszítés egyharmadának felel meg. Majd ha az EU egy nemzetközi éghajlati paktum keretén belül fokozza a csökkentésre irányuló erőfeszítéseit, a további erőfeszítés 50 %-át is JI/CDM-kreditekkel lehet majd elérni.

5.5 Jóllehet a földhasználathoz (az olyan „szén-dioxid-süllyesztőkhöz”, mint az erdők) kapcsolódó kreditek nem engedélyezhetők, az ETS körén kívüli emissziócsökkentési rendszerek keretében adható országon belüli krediteket engedélyezni lehet, feltéve hogy világos szabályokra alapulnak.

5.6 Már folynak intézkedések az EU ETS és más emissziókereskedelmi rendszerek összekötése érdekében, egy világméretű rendszer kifejlesztésének elősegítésére.

5.7 Egy nemzetközi egyezménytől függően az EU a későbbiekben az adott egyezménynek megfelelően csökkentheti az ETS rendszer kibocsátási egységeit, miközben nőhet a CDM megoldások alkalmazásának köre.

5.8 A kibocsátási kvótákból 5 %-nyi tartalékot fenntartanak a rendszerbe 2013 után belépő új létesítmények számára. Valószínű, hogy a második periódus vége felé a repülőgépek kibocsátása is részévé válik az ETS-nek, ezzel azonban egy külön javaslat foglalkozik. ⁽³⁾

5.9 A tengeri szállításnak az ETS rendszerbe való bevonására vonatkozó rendelkezés nincs.

6. Általános megjegyzések

6.1 Az EU ETS nem tudományos gyakorlat, és nem is egyfajta „zöld” adó. A szabad piaci megközelítés elemeit kombinálja egy politikai folyamaton keresztül irányított és kiigazított szabályozással és általános irányítással. Az egyes vállalkozások szabadon választhatnak, kívánják-e csökkenteni a kibocsátásukat és miként, és kiválaszthatják a környezetszennyezési szabályozásnak való megfelelés legkevésbé költséges módját. Az ETS fő szerepe ezért az, hogy ösztönzőket vezessen be a kibocsátáscsökkentési célok eléréséhez kapcsolódó költségek csökkentésére. Az EGSZB támogatja és üdvözli ezt a megközelítést.

⁽¹⁾ Világbank: *State and Trends of the Carbon Market* [A szén-dioxidpiac állapota és trendjei], 2007. május.

⁽²⁾ 1 974 millió tonna CO₂-ről 1 720 millió tonnára.

⁽³⁾ EGSZB-vélemény: HL C 175., 2007.7.27., 47. o.

6.2 A meglévő kibocsátáscsökkentési cél – a légkör GHG-szintjének 450-550 milliomod rész körüli stabilizálása 2050-ig – költsége a becslések szerint a teljes GDP 1 %-ának felel meg. A hatékony cselekvés elmaradása viszont akár 20 %-kal (*) is csökkentheti a globális GDP-t. Ugyanakkor a klímaváltozás fokozódó üteméről folyamatosan felhalmozódó bizonyítékok és kutatások (†) azt jelzik, hogy az üvegházhatású gázok termelése fokozódik, bolygónk elnyelési képessége pedig csökken, ezért komolyan megkérdőjelezhető, hogy vajon a csökkentési célok megfelelő mértékűek-e.

6.3 Az ETS hatékonyan törekszik a határozott vezető szerepre abban a törekvésben, amelynek globális erőfeszítésé kell válnia. A folyamat globális szinten zajlik, mivel a légkör a globális javak részét képezi. Ezért a rendszer értékeléséből nem lehet kihagyni annak kölcsönhatásait és a globális szennyezőkre gyakorolt hatásait.

6.4 Érdemes megjegyezni, hogy az Egyesült Államokban már kidolgozás alatt áll egy hasonló, korlátozásokon és kibocsátás-kereskedelmen alapuló jogszabálytervezet, amely az új államvezetési ciklus során valószínűleg hatályba lép. Egy közös USA–EU-program igen jelentős lépés lenne egy globális rendszer irányába, akárcsak az OECD-országokban javasolt egyéb rendszerekkel való kapcsolatok.

6.5 Az EGSZB ezért különös figyelmet fordított arra, hogy mennyiben gyakorol az ETS kiegyensúlyozott és fenntartható hatást a globális GHG-kibocsátás csökkentésére. Azt mutatja-e, hogy az európai fellépés hiteles és hatékony? Meg kell állapítani, hogy az az ETS, illetve a tehermegosztási tervek mögött álló uniós célkitűzés, amely szerint a GHG-kibocsátást az 1990-es szintekhez képest 2020-ig 20 %-kal kell csökkenteni, alatta marad az ipari országokra vonatkozó 25–40 %-os csökkentési aránynak, amelyet az EU a Bali Klímaváltozási Konferencián 2007 decemberében támogatott. Az Európai Bizottság az Európai Tanács 2007. tavaszi ülésén közös megegyezéssel kitzított célokból indul ki, de továbbra sem került megvitatásra, hogy vajon a csökkentés szintje valóban elegendő-e a globális célok eléréséhez, illetve hogy a tagállamok rövid távú politikai és gazdasági érdekeinek egyensúlyára való tekintettel ez-e az a maximális csökkentés, amely feltehetően még elfogadható. Az EGSZB arra a következtetésre jutott, hogy a klímaváltozás halmozódó bizonyítékai a célok újradefiniálását igénylik, jelentősebb GHG-kibocsátáscsökkentés elérése érdekében.

6.6 Az EGSZB támogatja a kibocsátási egységek nagyobb mértékű elárverezése felé történő elmozdulást. Az árverés összhangban áll a „szennyező fizet”-elvel, nem kedvez az „ölbe pottyant” profitnak, ösztönző erejű, és forrásokat teremt az alacsony szén-dioxid-kibocsátású létesítményekbe és termékekbe való befektetésekhez, így az innovációt is támogatja.

6.7 Jelenleg számos, az európai gazdasági tevékenységet általánosan érintő kérdés maradt megoldatlan. Ezek egy olyan átdolgozott ETS körül forognak, amely versenyhátrányba hozná az ipart, különösen az EU-n kívüli iparosodófélben levő országok-

hoz képest. Ezek az országok azzal érvelnek – némileg jogosan –, hogy figyelembe kell venni a két évszázadnyi nyugati iparosítást és az azzal járó szén-dioxid-kibocsátást, valamint az ő törekvéseiket arra, hogy népességük jelentős rétegeit kiemeljék a szegénységből. Fontos, hogy egy ezeknek a kérdéseknek a megválaszolására irányuló globális egyezmény támaszkodni tudjon arra, hogy az OECD-országok fogyasztói és ipara széles körben támogattja és megérti ezeket a tényezőket.

7. Részletes megjegyzések

7.1 Amennyiben az EU ETS-t a szénkibocsátási jogok kereskedelmének globális normájává kívánjuk tenni, létfontosságú, hogy a rendszer a lehető legszilárdabb és leghatékonyabb legyen. Az EGSZB ezért a következőket javasolja:

7.1.1 Intézkedések bevezetését kellene megfontolni bizonyos energiaigényes, a nemzetközi versenyben sebezhetőbb ágazatok és alágazatok védelmére, amíg nem kerül sor egy valódi nemzetközi klímaváltozási egyezmény megkötésére, amely világszerte kibocsátáscsökkentési kötelezettséget ró az érintett iparágakra. Az ETS-nek nem szabad kedvezőtlen hatással járnia az EU iparának versenyképességére.

7.1.2 Lehetőség szerint korábban kellene döntést hozni a következményes kibocsátás kockázata miatt ingyenes kvótákkal támogatott szektorokkal kapcsolatban. Ezeknek az ágazatoknak a meghatározása 2010 júniusáig megtörténik, de a döntést előbb, már az irányelvekhez kapcsolódóan meg kellene hozni a beruházásokat övező bizonytalanság elkerülése és annak érdekében, hogy az érintett ágazatok elkészíthessék a szükséges hosszú távú terveket.

7.1.3 Bár az árverés a kibocsátási egységek elosztásának legfőbb módja, szinte egyáltalán nem történik említés arról, hogy hogyan történne egy ilyen árverés. Az az utalás, amely szerint az árveréssel kapcsolatos szabályozás csak 2010. december 31-én lép életbe, további bizonytalanságot eredményez az EU kibocsátás-kereskedelmi rendszerének minden résztvevője számára az energiaágazatba teendő, szükséges nagy beruházásait tekintve.

7.1.4 Új egyensúly kialakítását kell megfontolni az ETS által lefedett, illetve az azon kívül eső szektorokra jutó terhek között. Az EGSZB szerint kérdéses, hogy a kibocsátáscsökkentési kötelezettségek ETS által lefedett szektorok, illetve egyéb szektorok közötti megosztása (-21 %, illetve -10 % a 2005-ös szinthez képest) alátámasztható-e. A kutatások (‡) azt mutatják, hogy egyes, az ETS hatálya alá nem tartozó szektorok esetében – különös tekintettel a két legnagyobbra, az építőiparra és a szállításra – megvan a lehetőség arra, hogy a kibocsátást nulla vagy akár negatív költséggel csökkentsék. Ezek ráadásul olyan szektorok, ahol a következményes kibocsátás kockázata viszonylag csekély vagy nem is létezik. Az építőipari szektornak emellett jelentős munkahelyteremtő potenciálja van az EU-n belül.

(*) *The Stern Review*, 2006.

(†) A hawaii Mauna Loa megfigyelőközpont mérései szerint a légkörben a CO₂ szintje már elérte a 387 milliomod részt. Az elmúlt 650 ezer éve visszatekintve nem fordult elő ilyen magas arány.

(‡) Vattenfall/McKinsey: *The Climate Map* [Klímaváltozási térkép] http://www.vattenfall.com/www/cc/c/gemeinsame_Inhalte/DOCUMENT/567263vattenfall/P0271636.pdf

7.1.5 Ha a légi szállítás is belép a rendszerbe, az ágazatnak juttatott összes kvótát árverés útján kell értékesíteni ⁽⁷⁾.

7.1.6 Tekintettel a hajózás növekvő GHG-kibocsátására (összesen 1,12 milliárd tonna – kétszer annyi, mint a légi közlekedés kibocsátása ⁽⁸⁾) az Európai Bizottságnak intézkedéseket kellene hoznia a hajózás ETS rendszerbe való bevonása érdekében, amennyiben a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet nem terjeszt elő sürgősen hathatós javaslatokat.

7.1.7 A kibocsátási egységek árverezéséből befolyó bevételeket – ez a jelenlegi becslések szerint 2020-ig évente 50 milliárd eurót jelent – sokkal nagyobb mértékben kellene a klímavédelmet, valamint a klímaváltozás enyhítését és a hozzá való alkalmazkodást szolgáló intézkedések finanszírozására fordítani, különös figyelemmel a sebezhető, kevésbé fejlett országokra, illetve a kutatásra és fejlesztésre. A javaslatban (10. cikk, (3) bekezdés) szereplő 20 %-os ráfordítási arány nem elegendő; így elszalasztunk egy lehetőséget az alacsony szénkibocsátású gazdaságra való áttérés jelentős ösztönzésére. Az EGSZB azt ajánlja, hogy ezt az összeget legalább a bevételek 50 %-ára növeljék. Figyelmet kellene fordítani az erdészet és az erdőtelepítés által, illetve az erdőirtás megakadályozása által játszott szerep támogatására az EU-ban és másutt is, mivel az erdő bizonyítottan hatékony szén-dioxid-elnyelő terület.

7.1.8 Nagyobb egyértelműséget és átláthatóságot kellene tükrözniük a javaslatban azoknak az intézkedéseknek, amelyek kidolgozása jelenleg a komitológiai eljárás tárgyát képezi.

Kelt Brüsszelben, 2008. július 9-én.

7.1.9 Az Európai Bizottságnak fontolóra kellene vennie, hogy 10 000 tonnáról 25 000 tonnára emeli a kis méretű létesítményekre vonatkozó kivételi küszöböt, feltéve hogy érvényben vannak ezzel egyenértékű kompenzációs intézkedések.

7.1.10 A javaslatban világosabban ki kellene fejteni, hogy az EU – nemzetközi egyezmény megkötése után – hogyan fogja teljesíteni azt a kötelezettségvállalását, hogy a CO₂-kibocsátásának csökkentését 20 %-ról 30 %-ra emeli.

7.1.11 A kapcsolt energiatermelési (CHP) rendszerek növekedésének és hozzájárulásának káros hatásait elkerülendő, a tagállamokat arra biztatjuk, hogy vizsgálják felül betáplálási tarifáikat.

7.1.12 A távhőellátó rendszereket tekintve olyan intézkedésekre van szükség, amelyek kiküszöbölik az effajta programok hatékony példáinak követésétől visszatartó tényezőket.

7.1.13 Megoldást kell találni azokra a potenciális problémákra, amelyek azokban a kelet-európai tagállamokban jelentkezhetnek, amelyek nem az EU-ból, hanem Oroszországból kapják villamos energiájuk zömét.

7.1.14 A JI/CDM kreditek felhasználási lehetőségének egy leendő nemzetközi egyezménytől függő korlátozására vonatkozó jelenlegi javaslatot még felülvizsgálat alatt kellene tartani, különös tekintettel az ilyen programok finanszírozásával foglalkozó, fejlődő nemzetközi tőkepiacokra gyakorolt negatív hatásra.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Dimitris DIMITRIADIS

⁽⁷⁾ Az Európai Bizottság korábbi ajánlásaival összhangban, ld. HL C 175., 2007.7.27., 47. o.

⁽⁸⁾ Az IMO jelentése, 2008. február.